

Sprawozdanie z działalności Pracowni za rok 2003

Abstrakt:

1. **Zajęcia edukacyjne** – w roku 2003 przeprowadziliśmy kilkadziesiąt warsztatów ekologicznych w szkołach oraz prezentacji działań Pracowni w różnych instytucjach. Poprowadziliśmy także 3 szkolenia dla Strażników Miejsc Przyrodniczo Cennych, obóz wilczy, obóz leśny „Gaja – nasz dom” oraz obóz artystyczno-ekologiczny „Mała ojczyzna – Stabieńszczyzna”. Odbyło się również kilka wystaw fotograficznych.
2. **Spotkania z urzędnikami** i z pracownikami różnych instytucji związanych z ochroną przyrody (dyrektorzy parków narodowych, leśnicy, naukowcy). Tego typu spotkań było kilkadziesiąt i dotyczyły one inwestycji na terenach cennych przyrodniczo oraz ochrony tychże terenów.
3. **Audycje radiowe i telewizyjne** – wielokrotnie zapraszani byliśmy do udzielania dziennikarzom (także zagranicznym) wywiadów na tematy związane z kampaniami w obronie przyrody.
4. **Nasz przedstawiciel** – Dariusz Matusiak, zasiadł w śląskiej Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody.
5. **Prowadziliśmy kilka kampanii** (m.in. w obronie Beskidów, Bieszczadów, doliny Rospudy, Doliny Wapienicy, rezerwatu „Morzyk”) oraz kilkadziesiąt interwencji związanych z dewastacją przyrody.
6. Realizowaliśmy, we współpracy ze Słowakami, największy w historii Pracowni **projekt „Zielone Karpaty”**, który ma na celu ochronę bioróżnorodności w Karpatach. W jego ramach m. in. zorganizowaliśmy 3 międzynarodowe konferencje naukowe.
7. Kontynuowaliśmy **wydawanie miesięcznika „Dziki Życie”** oraz Wiadomości Pracowni.
8. **Wyremontowano część budynku** i stworzono bazę noclegową dla wolontariuszy i stażystów.

Raport szczegółowy:

I. Wydarzenia

Styczeń

1 stycznia nowym Prezesem Pracowni na rzecz Wszystkich Istot został Dariusz Matusiak, a Radosław Ślusarczyk po rezygnacji z funkcji Prezesa objął stanowisko Skarbnika stowarzyszenia.

8 stycznia w Katowicach odbyło się ostatnie w tej kadencji zebranie Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody woj. śląskiego, w którym uczestniczył Darek Matusiak. Dyskutowano na temat budowy kolejki krzesełkowej na Pilsko i lokalizacji autostrady A1.

9 stycznia Asia Matusiak brała udział w spotkaniu grupy roboczej przedstawicieli pozarządowych organizacji ekologicznych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska. Celem spotkania było wypracowanie zasad funkcjonowania nowego programu wspierania przez fundusz takich organizacji.

14 stycznia w Żywcu z pracownikami Zespołu Śląskich Parków Krajobrazowych spotkał się Dariusz Matusiak. Rozmawiano o zagrożeniach, jakie niesie dla Żywieckiego Parku

Krajobrazowego planowana budowa kolejek linowych na Pilsko, Halę Lipowską i Wielką Raczę.

15–17 stycznia Rafał Kurek i Radek Szymczuk wzięli udział w szkoleniu z ochrony środowiska dla pracowników GDDKiA. Wygłosili tam referat pt. „Wpływ projektowanej w Polsce sieci autostrad i dróg ekspresowych na populację migrujących gatunków zwierząt”.

16 i 23 stycznia Remik Okraska za pośrednictwem telefonu wziął udział w 40-minutowych audycjach Polskiego Radia Nowy Jork. W pierwszej audycji mówił o problemie rozbudowy kolejki linowej na Kasprowy Wierch i o niszczeniu Tatr przez lobby biznesowo-urzędnicze, natomiast w drugiej przedstawiał działalność Pracowni, nasze kampanie i główne problemy związane z ochroną dzikiej przyrody w Polsce.

18 stycznia Krzysztof Mazurkiewicz i Darek Matusiak przeprowadzili wizję lokalną na Pilsku w związku z planami budowy kolejki krzeselkowej na tą górę.

25 i 26 stycznia Janusz Rubisz i Darek Matusiak przeprowadzili wizję lokalną i dokumentację fotograficzną na terenie gminy Krynica i Łabowa, gdzie są planowane nowe inwestycje narciarskie.

Luty

5 lutego Dariusz Matusiak przeprowadził wizję lokalną Doliny Wapienicy. Pracownia otrzymała informacje, że leśnicy znów przystąpili do ofensywy w Dolinie i rozpoczęli wycinkę drzew na niespotykaną wcześniej skalę. Informacja ta potwierdziła się.

10 lutego Joanna Matusiak wzięła udział w kolejnym spotkaniu grupy roboczej przedstawicieli pozarządowych organizacji ekologicznych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska.

13 lutego Marcin Korniluk uczestniczył w Białymstoku w seminarium na temat wdrażania Natury 2000 w województwie podlaskim. Dyskusja toczyła się m.in. wokół przebiegu Via Baltici.

18 lutego z dr Bożeną Kotońską Wojewódzkim Konserwator Przyrody woj. małopolskiego spotkał się Dariusz Matusiak. Tematem rozmów były zagrożenia narciarskie w Popradzkim Parku Krajobrazowym oraz sytuacja Torfowisk Orawsko-Nowotarskich.

20 lutego Radek Szymczuk uczestniczył w Rzeszowie w seminarium na temat wdrażania Natury 2000 w województwie podkarpackim.

21 lutego Radek Szymczuk uczestniczył w Krakowie w seminarium na temat wdrażania Natury 2000 w województwie małopolskim.

21 lutego rozpoczął się remont naszego ośrodka w Bystrej.

22–26 lutego przebywali w Bystrej goście z Niemiec Sara, Filip i Thomas, omawialiśmy z nimi sprawę obozu dla wolontariuszy, który prawdopodobnie odbędzie się u nas latem.

26 lutego Radek Szymczuk uczestniczył w Katowicach w seminarium na temat wdrażania Natury 2000 w województwie śląskim.

W lutym prokuratura z Nowego Targu zajęła się sprawą działań na szkodę Skarbu Państwa i Tatrzańskiego Parku Narodowego – dyr. TPN Pawła Skawińskiego. Pracownia złożyła w tej sprawie w grudniu ur. doniesienie do Ministra Sprawiedliwości, w którym zawarte były zarzuty dotyczące podpisanych umów pomiędzy dyr. TPN a PKL i starostą powiatu tatrzańskiego. Na ich mocy park narodowy i Skarb Państwa utraciły duże kwoty pieniężne. Sprawa zainteresowały się media.

24 lutego w tej sprawie przesłuchiwany był jako świadek w Nowym Targu Dariusz Matusiak.

Marzec

Na początku marca Pracownia wysłała list do ministra środowiska, w którym domagamy się ochrony Kasprowego Wierchu przed rozbudową kolejki linowej oraz zbadania afer powstałych wokół Parku Narodowego. List wywołał duże zainteresowanie dziennikarzy.

28 lutego – 2 marca w Godkach koło Olsztyna Grzegorz Bożek prowadził warsztaty „Magiczny Krąg” dla uczestników projektu „EkoDzieLep” (ekologia + dzieci + lepienie w glinie) powstałego, by służyć dzieciom niepełnosprawnym i młodym ludziom nie akceptującym zastanej przez nich rzeczywistości.

6–9 marca w ośrodku Magnus w Bystrej odbyła się zorganizowana przez nas międzynarodowa konferencja pt. „Wilki w Karpatach,,.

14 marca w Białymstoku Marcin Korniluk wziął udział w pracy Wojewódzkiej Komisji d/s Ocen Oddziaływania na Środowisko.

21 marca w Katowicach Dariusz Matusiak otrzymał z rąk wojewody śląskiego nominację do uczestnictwa w pracach Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody.

21 marca podczas równonocy wiosennej oddział mazowiecki w Warszawie zorganizował małą wycieczkę z oglądaniem zachodu słońca, w miejsce, gdzie wycięto las łęgowy nad Wisłą.

21–23 marca, w czas równonocy wiosennej, miało miejsce kilka wydarzeń poświęconych ochronie przyrody Doliny Wapienicy. W Bielsku-Białej poprowadziliśmy konferencję prasową, w której udział wzięli: dr Zbigniew Wilczek (Uniwersytet Śląski) oraz Janusz Okrzesik (radny). Na konferencji przedstawiony został list do wojewody śląskiego, w którym domagamy się przyspieszenia prac nad tworzeniem rezerwatów przyrody oraz zaprzestania gospodarczych wycinek starodrzewia. W klubie Magic Point odbył się koncert muzyczny w intencji ochrony Doliny połączony z pokazem slajdów Pracownianych. Przeprowadzona została też wizja lokalna projektowanego rezerwatu „Jaworzyna”, w którym leśnicy wycięli ostatnio ponad 500 drzew.

29 marca Jola Giers, Mariusz Duchewicz i Maciek Pluciński przeprowadzili w Warszawie warsztaty z grupą młodzieży w ramach projektu Młodych Liderów Ekologii, organizowanego przez Eko Oko.

Kwiecień

3–6 kwietnia w ośrodku PNRWI w Bystrej miało miejsce szkolenie dla Strażników Miejsc Przyrodniczo Cennych. Na szkolenie przybyło 23 kandydatów na strażników, którzy przez kilka dni mieli okazję zapoznać się z pracą naszego stowarzyszenia, a także uczestniczyć w wykładach i zajęciach terenowych.

10 kwietnia w Bielsku-Białej odbyło się posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska Rady Miejskiej, poświęcone sytuacji w Dolinie Wapienicy. Na spotkanie została zaproszona Pracownia reprezentowana przez Darka Matusiaka, a także Rada Osiedla „Wapienica”, którą reprezentowała Joanna Dominik (członkini PNRWI). Radni Komisji po zapoznaniu się z obecną sytuacją w Dolinie, zreferowaną przez naszych członków, postanowili przygotować projekt apelu Rady Miasta do leśników i do wojewody, w którym domagają się zapewnienia skutecznej ochrony Dolinie Wapienicy.

14–18 kwietnia Marcin Korniluk i Adam Bohdan z Oddziału Północno-Wschodniego Pracowni oraz Rafał Kurek z Centrum Monitoringu Wilka z Poznania dokonali wizji lokalnej wzdłuż planowanej drogi Via Baltica. Celem wizji było wykonanie dokumentacji oraz pomiarów w miejscach konfliktowych Via Baltiki z szlakami migracji wilków oraz skompletowanie dokumentacji inwestycji.

22 kwietnia Anna Stolorz uczestniczyła w konferencji prasowej Głównego Konserwatora Przyrody E. Symonides. Dotyczyła ona głównie sytuacji w parkach narodowych. Była poruszona też kwestia odwołania dyrektora Słowińskiego PN Feliksa Kaczanowskiego.

25 kwietnia Dariusz Matusiak i dr Zbigniew Wilczek przeprowadzili wizję terenową projektowanych rezerwatów w Dolinie Wapienicy. Dokonano oględzin strat, jakie leśnicy spowodowali swoją gospodarką na tych terenach.

27 kwietnia mazowiecki oddział wziął udział w Dniu Ziemi w Warszawie. Było tam stoisko informacyjne Pracowni, akcja informacyjna o konflikcie wokół Tatr oraz poruszony został problem warszawskich łągów wiślanych.

26 kwietnia – 5 maja Radek Szymczuk i Rafał Kurek z Centrum Monitoringu Wilka zbierali informacje o nowych zagrożeniach dla przyrody polskich Karpat. Byli m.in. w Beskidzie Sądeckim, Niskim, w Bieszczadach i na Pogórzu Przemyskim.

30 kwietnia Joanna Dominik i Darek Matusiak spotkali się z leśnikami Nadleśnictwa Bielsko-Biała w jego siedzibie. Tematem rozmów była ochrona Doliny Wapienicy i utworzenie tam w najbliższym czasie rezerwatów przyrody.

30 kwietnia oddział Mazowiecki w Warszawie w Ośrodku Pracy Pozaszkolnej przeprowadził zajęcia dla Ekokids, grupy dzieci zebranej przez Stowarzyszenie Haga – Warszawa.

Maj

W połowie maja ukazała się w naszej sprzedaży najnowsza książka pt. „Nowa wizja lasu” Chrisa Masera.

2 maja Darek Matusiak przeprowadził wizję lokalną w rezerwacie Śrubita oraz na masywie Wielkiej Raczy. Szczyt Wielkiej Raczy w związku z planami gminy przeznaczono na zabudowę inwestycjami narciarskimi i turystycznymi, m.in. kolejką linową.

2–3 maja oddział Mazowiecki zorganizował Majówkę w Bożewie k. Płocka. Odbyło się m.in. strojenie słupa majowego i IV Wiejskie Igrzyska Olimpijskie. W imprezie uczestniczyło sporo osób z całej Polski.

4 maja Darek Matusiak i Krzysiek Mazurkiewicz przeprowadzili dla ok. 15 osób warsztaty pt. „Dziki jest piękny”, które miały miejsce w Sokolich Górach na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej.

6 maja na Pilsku, przy okazji realizacji nowego Pracownianego filmu pt. „Dziki Karpaty”, Marcin Krzyżański i Dariusz Matusiak stwierdzili szkody w drzewostanie świerkowym spowodowane nielegalną wycinką starodrzewia na trasie zjazdowej 7 i 8 przy kopule Pilska.

7 maja Asia Matusiak i Kasia Krasuska uczestniczyły w uroczystym rozdaniu nagród w konkursie zatytułowanym „W harmonii z przyrodą”, który zorganizowała firma Hewlett Packard. Pracownia zajęła III miejsce za realizowany obecnie projekt „Zielone Karpaty”. Dzięki zainteresowaniu mediów udało nam się nagłośnić kilka ważnych ekologicznych problemów, np. sprawę niszczenia przyrody karpackiej przez inwestorów narciarskich i gospodarkę leśną.

8–10 maja Asia Matusiak uczestniczyła w spotkaniu pozarządowych organizacji ekologicznych z przedstawicielami Ministerstwa Środowiska. Celem spotkania było przedyskutowanie pomysłu powołania sejmiku organizacji przy ministrze środowiska.

9 maja Radek Szymczuk i Rafał Kurek z Centrum Monitoringu Wilka dokonali wizji terenowej wzdłuż planowanej drogi ekspresowej S-69 Bielsko Biała – Żywiec – Zwardoń. Szczególnie zbadane zostały miejsca konfliktów tej drogi ze szlakami migracji zwierząt.

9–10 maja Dariusz Matusiak, w związku z interwencją mieszkańców Wisły, sprawdzał stan prowadzonej wycinki sanitarnej w rezerwacie „Barania Góra”. Niestety, mimo zapewnień leśników, że część powalonych drzew pozostanie tam do naturalnego rozpadu, w rezerwacie można było znaleźć tylko pniaki.

15–18 maja w ośrodku Magnus w Bystrej zorganizowaliśmy międzynarodową konferencję pt. „Lasy a powódzie”.

18 maja oddział Mazowiecki zorganizował wycieczkę do Lasu Młocińskiego, Kampinoskiego Parku Narodowego.

21 maja w Warszawie, w siedzibie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Radek Szymczuk uczestniczył w spotkaniu w sprawie przejść dla dużych ssaków na drodze ekspresowej S-69 Bielsko Biała – Żywiec – Zwardoń.

22 maja odbyło się w Bystrej spotkanie z europejskimi przedstawicielami organizacji Greenpeace. Rozmowa dotyczyła m.in. możliwości przyszłej współpracy oraz realiów funkcjonowania NGO w Polsce.

23 maja Asia Matusiak wzięła udział w kolejnym spotkaniu grupy roboczej przedstawicieli organizacji ekologicznych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie. Grupa ta pracuje nad zasadami do programu wsparcia organizacji ekologicznych przez tę instytucję.

27 maja Darek Matusiak uczestniczył w Katowicach w sesji Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody poświęconej ograniczeniu polowań w obrębie miasta Bielsko-Biała.

29 maja Grzesiek Bożek prowadził lekcję w III klasie Liceum Ochrony Środowiska w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Krośnie. Pokazywał tam slajdy i mówił o kampaniach, filozofii działań obrony przyrody i edukacji prowadzonej przez Pracownię oraz inne organizacje eko (m.in. sprawa Puszczy Białowieskiej), a także zachęcał do wysyłania listów do Premiera.

30 maja w Ustroniu Krzysiek Mazurkiewicz i Darek Matusiak wizytowali Leśny Park Niespodzianek, w którym przetrzymywane są dzikie zwierzęta, m.in. bardzo rzadkie ptaki drapieżne chronione Konwencją Waszyngtońską. Ponieważ mamy duże wątpliwości, czy ptaki te zostały przywiezione do naszego kraju legalnie, zainteresowaliśmy tą sprawą służby wojewódzkie oraz Ministerstwo Środowiska.

Czerwiec

1 czerwca w Warszawie oddział Mazowiecki zorganizował wycieczkę wzdłuż praskiego brzegu Wisły od Mostu Gdańskiego do Poniatowskiego. Oglądano miejsca wycinania łągów, analizowano ich zasadność i rozmawiano o tym ze spotkanymi ludźmi.

2 czerwca w Warszawie w Zielonym Lokalu na Raszyńskiej z inicjatywy oddziału – Grupę Ochrony Łęgów. Zatwierdzono plan działań wg pomysłów oddziału.

3 czerwca Radek Szymczuk oraz przedstawiciele Centrum Dziedzictwa Górnego Śląska i Stowarzyszenia dla Natury „Wilk” dokonali wizji terenowej wzdłuż planowanej drogi ekspresowej S-69 Bielsko Biała – Żywiec – Zwardoń. Zbadane zostały szczególnie miejsca konfliktów tej drogi ze szlakami migracji zwierząt oraz możliwości przeciwdziałania jej szkodliwym wpływom.

4 czerwca w Warszawie oddział Mazowiecki wziął udział w kolejnym spotkaniu dzieci z EKOKIDS.

9 czerwca w Rajczy Darek Matusiak uczestniczył w wyjazdowej sesji Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody poświęconej zagospodarowaniu turystycznemu góry Wielka Racza.

10 czerwca w Bystrej odbyło się spotkanie aktywistów ekologicznych i przyrodników z Polski i Słowacji na temat ochrony transgranicznej obszarów cennych przyrodniczo (Pilsko, Wielka Racza, Hala Lipowska). Podjęto decyzję o wspólnym wystąpieniu z apelem do rządów obu państw, a także o konkretnych działaniach w celu ochrony tych terenów przed dewastacją turystyczną.

11 czerwca w Prokuraturze Rejonowej w Żywcu Darek Matusiak został przesłuchany jako świadek w sprawie nielegalnego wycięcia ok. 50 drzew na Pilsku. W maju Pracownia zgłosiła tę sprawę do prokuratury.

11–12 czerwca w Białymstoku Adam Bohdan, Marcin Korniluk i Radek Szymczuk wzięli udział w spotkaniu w sprawie przebiegu drogi ekspresowej S-8 „Via Baltica”, na terenie województwa podlaskiego. Organizatorem była Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad; obecni byli na nim przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, przedstawiciele samorządów oraz organizacji ekologicznych.

19–22 czerwca Krzysztof Mazurkiewicz i Darek Matusiak wizytowali Magurski Park Narodowy, gdzie spotkali się z lokalnymi aktywistami i dyrekcją MPN.

20–22 czerwca oddział Wałbrzyski zorganizował w Wałbrzychu i Sokołowsku kolejną edycję festiwalu „Ekofrontacje”.

26–29 czerwca w ośrodku Magnus w Bystrej zorganizowaliśmy międzynarodową konferencję pt. „Turystyka w Karpatach”.

27–29 czerwca w Warszawie oddział Mazowiecki zorganizował akcję w sprawie łągów wiślanych. Były tam plansze informacyjne ze zdjęciami i tekstami o łągach. Sprawa była nagłośniona w mediach.

30 czerwca Radek Szymczuk uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad w sprawie przejść dla dużych ssaków na drodze ekspresowej S-69 Bielsko Biała – Żywiec – Zwardoń.

Lipiec

1 lipca do Polski na wniosek Pracowni na rzecz Wszystkich Istot oraz Polskiej Zielonej Sieci, przyjechał przedstawiciel Komisji Europejskiej Derek Lamberts w celu zapoznania się z wpływem drogi ekspresowej S1 Cieszyn – Bielsko-Biała na przyrodę Pogórza Cieszyńskiego. Po wizji lokalnej rezerwatu „Morzyk” Darek Matusiak oraz przedstawiciele innych organizacji ekologicznych spotkali się z p. Lambertsem w Urzędzie Miasta w Skoczowie.

3–6 lipca w Bystrej miało miejsce drugie w tym roku spotkanie z cyklu szkoleń dla Strażników Miejsc Przyrodniczo Cennych. Na szkolenie przybyły osoby z całej Polski, które przez kilka dni miały okazję zapoznać się z pracą naszego stowarzyszenia w projekcji karpackim, a także uczestniczyć w wykładach i zajęciach terenowych.

7–23 lipca podczas wyjazdu wakacyjnego Karolina Bielenin i Remik Okraska dokonali inspekcji kilku cennych terenów na Pogórzu Przemyskim, które ostatnio są nadmiernie eksploatowane przez leśników.

7–14 lipca oddział Wałbrzyski zorganizował warsztaty przyrodniczo-krajoznawcze. W programie były m.in. zajęcia na temat sów, nietoperzy i flory regionu Wałbrzyskiego oraz Zgromadzenie Wszystkich Istot.

12–19 lipca odbył się wilczy obóz dla Strażników Miejsc Przyrodniczo Cennych w Puszczy Rominckiej, Boreckiej i Lasach Skaliskich.

15–16 lipca w Głębocku na Festiwalu Ekologii Neohumanistycznej Dariusz Matusiak poprowadził dla uczestników festiwalu wykład dotyczący ochrony przyrody karpackiej, a także warsztaty „Dziki jest piękny”.

17 lipca Pracownia przyznała prestiżowy tytuł Dobrodzieja Przyrody p. Feliksowi Kaczanowskiemu, byłemu dyrektorowi Słowińskiego Parku Narodowego.

18–19 lipca w Inowłodzu odbył się VI „Festiwal w Krajobrazie”, na którym Darek Matusiak zaprezentował na pokazie premierowym najnowszy film PNRWI „Dziki Karpaty”, połączony z wykładem o ochronie Karpat.

20 lipca – 3 sierpnia odbył się już piąty z kolei obóz artystyczno-ekologiczny z cyklu „Mała ojczyzna – Stabięszczyzna”. Oprócz tradycyjnych zajęć plastycznych, muzycznych, teatralnych oraz warsztatów ekologicznych i wypraw przyrodniczych, były dodatkowe atrakcje np. „Noc Stabasa” – impreza inspirowana głęboką ekologią, warsztaty taneczne, pokaz wędrownej trupy cyrkowej z Niemiec „Kale Shejtan”. Zaprzyjaźnieni artyści z Sejn i

Suwałk przygotowali także wieczór specjalny z pokazami slajdów wodnych i tańca z ogniem. Były też spotkania z miejscowymi gospodarzami, prace nad gazetką i albumem, który ma się ukazać na pięciolecie projektu.

Sierpień

5 sierpnia oddział Wałbrzyski w Rybnicy koło Wałbrzycha zorganizował blokadę drogi jako protest przeciw budowie nowego kamieniołomu w tej miejscowości.

7 sierpnia w Katowicach Darek Matusiak uczestniczył w spotkaniu z dyrektorem i pracownikami Regionalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad na temat budowy drogi ekspresowej S1 przez rezerwat Morzyk.

7 sierpnia w siedzibie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie, Radek Szymczuk wziął udział w spotkaniu przedstawicieli organizacji ekologicznych i instytucji naukowych z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Środowiska oraz GDDKiA, w sprawie drogi ekspresowej Via Baltica.

8–10 sierpnia na Pogórzu Przemyskim Dariusz Matusiak i Grzegorz Bożek odwiedzili tereny lasów arłamowskich, gdzie planowany jest Turnicki Park Narodowy.

11–13 sierpnia Darek Matusiak został zaproszony na obóz „Indiańskie Lato” w Bieszczadach, gdzie poprowadził warsztaty „Dziki jest piękny” a także zajęcia dotyczące ochrony Karpat.

14–15 sierpnia odbyło się na Balnicy w Bieszczadach spotkanie aktywistów Pracowni i słowackiej organizacji VLK poświęcone ochronie Karpat w ramach międzynarodowego projektu „Zielone Karpaty”. Dyskutowano na temat przeciwdziałania budowie w Roztokach Górnych i na Balnicy przejścia granicznego i drogi tranzytowej, która przecinać ma tereny leśne będące ostoją dla wilka, rysia i niedźwiedzia.

16 sierpnia w Wetlinie na koncercie „Bieszczadzkie Anioły” odbyło się uroczyste wręczenie tytułu Dobrodzieja Przyrody p. Feliksowi Kaczanowskiemu, byłemu dyrektorowi Słowińskiego Parku Narodowego.

26 sierpnia Pracownia, wspólnie z 27 innymi organizacjami ekologicznymi, zwróciła się z apelem do Premiera RP Leszka Millera i Ministra Środowiska Czesława Śleziaka o odwołanie prof. Ewy Symonides ze stanowiska Głównego Konserwatora Przyrody.

Wrzesień

8 września weszło w życie rozporządzenie wojewody śląskiego w sprawie uznania za rezerwat przyrody projektowanego od wielu lat rezerwatu „Jaworzyna”, chroniącego fragment Doliny Wapienicy w Beskidzie Śląskim. Pracownia od wielu lat starała się o powstanie tego rezerwatu, który ma chronić płat jaworzyny karpackiej z miesięcznicą trwałą.

10 września w Wałbrzychu oddział wałbrzyski zorganizował otwarcie przyrodniczej wystawy Krzysztofa Żarkowskiego.

12–20 września na terenie Beskidu Żywieckiego (Romanka, Hala Rysianki, Pilsko) odbył się obóz leśny „Gaja – nasz dom”. Uczestnicy obozu mogli zapoznać się z filozofią Głębokiej Ekologii i mądrością lasu oraz uczestniczyć w zajęciach przyrodniczych, leśnych i rytuałach poprowadzonych przez przyjaciół Pracowni.

26–28 września w Zakopanym odbyły się Dni Gór organizowane przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. Pracownia przedstawiła na nich swoje wydawnictwa.

30 września w Warszawie Darek Matusiak uczestniczył w programie telewizji TVN „Uwaga” poświęconym aferze wokół Słowińskiego Parku Narodowego.

30 września Radek Ślusarczyk zgłosił do Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej zastrzeżenia do projektu budowy przez GAT oczyszczalni ścieków dla baru na Hali Skrzyczeńskiej, w masywie Skrzycznego. Dzięki zgłoszonym uwagom w najbliższym czasie

dojdzie do rozprawy, na której rozstrzygnięta zostanie sprawa wydania pozwolenia wodnoprawnego dla inwestycji.

Październik

9 października Darek Matusiak w Urzędzie Gminy Bukowsko (Beskid Niski) spotkał się z pracownikami tej instytucji w celu sprawdzenia wpływu planowanej inwestycji – fermy wiatrowej na populację żyjących tu ptaków.

13 października w Rzeszowie odbyło się sympozjum poświęconym problematyce oddziaływania populacji wilka na zwierzęta gospodarcze. Wzięli w nim udział naukowcy, urzędnicy, hodowcy zwierząt gospodarskich, myśliwi i leśnicy. Pracownię reprezentował Darek Matusiak.

14–15 października Adam Bohdan, Marcin Korniluk i Radek Szymczuk uczestniczyli w spotkaniu z ekspertami Rady Europy, Françoise Bauer z Sekretariatu Konwencji Berneńskiej w Strasbourgu oraz Eckhart Kuijken dyrektor brukselskiego Instytutu Ochrony Przyrody. Ich wizyta była wynikiem skarg napływających do Rady Europy ze strony organizacji pozarządowych w związku z lokalizacją planowanej drogi ekspresowej S-8 zwanej Via Baltica. W spotkaniu uczestniczyli też przedstawiciele władz lokalnych, regionalnych i centralnych oraz przedstawiciele innych organizacji pozarządowych.

17–19 października Darek Matusiak wizytował teren gminy Szczawnica (Beskid Sądecki), gdzie Pracownia wspólnie z mieszkańcami Szczawnicy i Popradzkim Parkiem Krajobrazowym udaremniła mający się odbyć w tym czasie, rajd motokrosowy „Wielki Podjazd”.

23–26 października w Bystrej odbyło się trzecie spotkanie z cyklu szkoleń dla Strażników Miejsc Przyrodniczo Cennych. Szkolenie zakończyło się uroczystym wręczeniem certyfikatów dla kilkunastu tegorocznych Strażników MPC.

26 października w Dolinie Wapienicy odbyło się, ogłoszone przez Pracownię Święto Jaworowe, czyli uroczyste otwarcie nowego leśnego rezerwatu przyrody „Jaworzyna”. Na otwarcie przybyło wiele osób, które przez lata wspierało kampanię w obronie Doliny m.in. Joanna Dominik z Samorządu Mieszkańców, projektant rezerwatu dr Zbigniew Wilczek, Tadeusz Januchta z Urzędu Miasta.

30 października Radek Ślusarczyk wziął udział w rozprawie wodno – prawnej, która odbyło się w Starostwie Powiatowym w Bielsku-Białej. Rozprawa ta dotyczyła pozwolenia na budowę nowej oczyszczalni ścieków na stokach Małego Skrzycznego.

Listopad

8 listopada w Spale k. Tomaszowa Mazowieckiego odbył się ogólnopolski Hubertus – święto myśliwych. Zaalarmowani telefonami od mieszkańców sprawdziliśmy na miejscu przebieg całego wydarzenia.

11 listopada Oddział Wałbrzyski przesłał do NSA skargę na uchwałę gminy Mieroszów w związku z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dotyczącym kamieniołomu w Rybnicy.

14 listopada Oddział Wałbrzyski przesłał skargę do NSA w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stronie Śląskie dotyczącego planowanego wyciągu gondolowego w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym.

24 listopada Radek Ślusarczyk prezentował dokonania Pracowni na spotkaniu w gminie Wilkowice. Zarysowały się możliwości współpracy tej gminy z naszym stowarzyszeniem.

26–30 listopada Wigry – Białowieża. Darek Matusiak wizytował region północno-wschodni, gdzie zapoznał się z konfliktami wokół Wigierskiego Parku Narodowego oraz z aktualną sytuacją w Puszczy Białowieskiej.

Grudzień

11 grudnia w Warszawie odbyło się spotkanie przedstawicieli organizacji ekologicznych z przedstawicielem Europejskiego Banku Inwestycyjnego Nickiem Barclay. Spotkanie dotyczyło możliwości rozwiązania konfliktu jaki ma miejsce przy budowie drogi ekspresowej S1 z rezerwatem Morzyk (Pogórze Cieszyńskie). Pracownię reprezentował Darek Matusiak.

12 grudnia w Katowicach, w siedzibie katowickiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, odbyło się kolejne spotkanie w sprawie budowy przejść dla dużych ssaków na drodze ekspresowej S-69 na odcinku Żywiec – Zwardoń. Dzięki staraniom przyrodników i drogowców udało się osiągnąć porozumienie co do przejścia dla zwierząt na drodze ekspresowej S-69. Pracownię reprezentował Radek Szymczuk.

22 grudnia Radek Ślusarczyk i Rafał Kurek spotkali się w Krakowie, w Instytucie Botaniki PAN, z prof. Zbigniewem Mirkiem oraz z Małopolskim Konserwatorem Przyrody dr Bożeną Kotońską. Celem spotkań było omówienie dotychczasowych problemów i działań związanych z ochroną Torfowisk Orawsko-Nowotarskich oraz wymiana doświadczeń w rozwiązywaniu istniejących konfliktów społecznych.

II. Główne kampanie i interwencje

1. **Transgraniczna ochrona obszarów cennych przyrodniczo** w Beskidach (Pilsko, Wielka Racza, Hala Lipowska). Wspólne działania aktywistów polskich i słowackich w celu ochrony tych terenów przed dewastacją turystyczną. Wystąpiono z apelem w tej sprawie do rządów obu państw.
2. **Rajdy samochodów i motocykli terenowych w Beskidach** – dzięki sprawnej współpracy ekologów, służb leśnych, policji i dziennikarzy udało się zapobiec organizacji rajdu „Wielki Podjazd” w Szczawnicy (Beskid Sądecki). Toczą się też postępowania sądowe w sprawie kilku samodzielnych „rajdownców” samochodowych i motorowych, którzy zostali przyłapani na jeżdżeniu po lasach.
3. **Pilsko** (Beskid Żywiecki) – planowana budowa kolejki krzeselkowej na terenie parku krajobrazowego. Uczestniczyliśmy w pracach Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody oraz Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego związanych z tą sprawą oraz prowadziliśmy wizje lokalne.
4. **Pilsko** (Beskid Żywiecki) – szkody w drzewostanie świerkowym spowodowane nielegalną wycinką. Sprawę skierowano do prokuratury.
5. **Wielka Racza** (Beskid Żywiecki) – projektowana budowa ośrodka narciarskiego. Wojewódzka Komisja Ochrony Przyrody, w pracach której uczestniczyliśmy, negatywnie zaopiniowała ten projekt.
6. **Szczyrk** (Beskid Śląski) – niezrównoważony rozwój infrastruktury narciarskiej. Pracownia uczestniczyła w postępowaniu administracyjnym dotyczącym budowy nowych obiektów.
7. **Barania Góra** (Beskid Śląski) – monitoring wycinki sanitarnej w rezerwacie „Barania Góra”.
8. **Dolina Wapienicy** – monitorowano działania Lasów Państwowych na tym cennym przyrodniczo obszarze. Prowadzono działania w celu powołania nowych rezerwatów – konferencja prasowa, apel do wojewody, koncert muzyczny, etc.
9. **Rezerwat „Jaworzyna”** (Beskid Śląski) – dzięki wieloletnim staraniom Pracowni, mieszkańców oraz samorządu doprowadzono do powołania rezerwatu.

10. **Ustroń** – Leśny Park Niespodzianek, w którym przetrzymywane są dzikie zwierzęta. Kwestią ich legalnego pochodzenia zainteresowaliśmy służby wojewódzkie oraz Ministerstwo Środowiska.
11. **Bielsko-Biała** – kwestia ograniczenia polowań w obrębie miasta. Uczestniczono w sesji Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody poświęconej temu tematowi.
12. **Rezerwat „Morzyk”** (Pogórze Cieszyńskie) – konfliktowy przebieg nowobudowanej drogi ekspresowej S1 Bielsko-Biała – Cieszyn zagrażający istnieniu rezerwatu. Uczestniczyliśmy w spotkaniach z przedstawicielami Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Regionalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
13. **Budowa drogi ekspresowej S-69 Bielsko-Biała – Żywiec** – Zwardoń. Dzięki staraniom przyrodników i drogowców udało się osiągnąć porozumienie co do budowy przejścia dla zwierząt.
14. **Torfowiska Orawsko-Nowotarskie** – spotkania z pracownikami Instytutu Botaniki PAN oraz Małopolskim Konserwatorem Przyrody (omówienie dotychczasowych działań związanych z ochroną przyrody oraz rozwiązywaniem konfliktów społecznych).
15. **Kasprowy Wierch (Tatry)** – uczestniczono na prawach strony w postępowaniu administracyjnym dotyczącym rozbudowy kolejki linowej, zagrażającej istnieniu rezerwatu ścisłego Tatrzańskiego Parku Narodowego. Wystosowano list do ministra środowiska, w którym domagamy się ochrony Tatr przed tą inwestycją.
16. **Bukowsko (Beskid Niski)** – monitorowano wpływ planowanej budowy fermy wiatrowej na populację żyjących tu ptaków.
17. **Pogórze Przemyskie** – przeprowadzono kilka wizji terenowych cennych terenów, które ostatnio są nadmiernie eksploatowane przez leśników.
18. **Wilki w Bieszczadach** – ten temat powraca każdej zimy. Uczestniczyliśmy w sympozjum poświęconym problematyce oddziaływania populacji wilka na zwierzęta gospodarcze, w który wzięli udział naukowcy, urzędnicy, hodowcy zwierząt gospodarskich, myśliwi i leśnicy.
19. **Roztoki Górne (Bieszczady)** – planowana budowa przejścia granicznego i drogi tranzytowej, która przecinać ma tereny leśne będące ostoją dla wilka, rysia i niedźwiedzia. Wspólne działania aktywistów Pracowni i słowackiej organizacji VLK w celu ochrony tych terenów.
20. **Rybnica (Sudety)** – skarga do NSA w związku z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dotyczącego kamieniołomu w Rybnicy.
21. **Śnieżnik (Sudety)** – planowana budowa wyciągu gondolowego na terenie parku krajobrazowego. Skierowano do NSA skargę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
22. **Spała k. Tomaszowa Mazowieckiego** – monitorowano wpływ ogólnopolskiego święta myśliwych Hubertus na okoliczną przyrodę.
23. **Warszawa** – łęgi wiślane zagrożone wycięciem. Oddział Mazowiecki PNRWI przeprowadził szereg działań mających na celu ich ochronę – wycieczki, akcje informacyjne, etc. Powołano Grupę Ochrony Łęgów.
24. **Budowa drogi ekspresowej S-8 Via Baltica (Polesie)** – przeprowadziliśmy kilka wizji terenowych w cennych przyrodniczo miejscach (dolina Rospudy), zagrożonych budową drogi. Uczestniczono także w spotkaniach z ekspertami Rady Europy oraz przedstawicielami władz lokalnych, regionalnych i centralnych oraz innych organizacji pozarządowych.

25. **Wigierski Park Narodowy** – monitoring konfliktów pomiędzy dyrekcją Parku a lokalnymi samorządami.
26. **Puszcza Białowieska** – dzięki staraniom organizacji pozarządowych powołano nowy rezerwat przyrody „Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej”.
27. **Słowiński Park Narodowy** – nagłośnienie nieprawidłowości w działaniu dyrekcji parku.

Oprócz wyżej wymienionych interwencji niemalże codziennie dzwoniли do nas mieszkańcy z drobnymi sprawami, np. zaśmiecaniem ich osiedli lub parków, wycinaniem drzew w miastach, maltretowaniem zwierząt, potrąceń zwierząt na drogach itd. Udzielaliśmy im porad, co w danej sytuacji zrobić, jakie są przepisy lub kierowaliśmy do odpowiedniej instytucji tudzież organizacji zajmującej się danymi sprawami.